

MATEMATİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İLE İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ (2004-2013)

Doç. Dr. Kürşat Yenilmez
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
kyenilmez@ogu.edu.tr

Nihan Sölpük
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
nihansolpuk@hotmail.com

Özet

Bu çalışmanın temel amacı, matematik dersi öğretim programı ile ilgili ulusal tez çalışmalarının değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda 2004-2013 yılları arasında yapılmış olan Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden toplam 41 tez incelenmiştir. Araştırmada, doküman incelemesi modeli kullanılmıştır. Araştırmalar çalışma türüne göre: yüksek lisans ve doktora tezi; öğrenim düzeyine göre: 1.-5., 6.-8., 6.-12. ve 9.-12 sınıflar; araştırma grubuna göre: öğretmen, öğrenci, öğretmen ve öğrenci ve öğrenci velisi, araştırma yöntemine göre: nitel yöntem, nicel yöntem ve karma yöntemler; araştırma modeline göre: deneysel, durum çalışması, tarama, eylem araştırması ve doküman incelemesi; konularına göre: matematik programı ile ilişkilendirilen kavramlar şeklinde sınıflandırılarak incelenmiştir. Araştırma sonucunda, 2007 ile 2008 yıllarında matematik öğretim programıyla ilgili öğretmen görüşlerini içeren 6.-8. sınıflar düzeyinde nicel yöntemlerin kullanıldığı çalışmaların çoğunlukta olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın bulgularına dayanarak matematik dersi öğretim programlarına ilişkin gelecekte yapılabilecek çalışmalara yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Matematik eğitimi, Program değerlendirme, Matematik öğretim programı.

THE EXAMINATION OF THESES TO RELATE WITH MATHEMATICS CURRICULUM (2004-2013)

Abstract

The main purpose of this study, is to examine of the national master and doctoral theses about mathematics curriculum. For this purpose, 41 different theses were chosen from the National Board of Higher Education Theses Center, between the years of 2004-2013. In this study, document analysis model was used. Studies, based on the type work: masters and doctoral theses; based on the education level: 1th.-5th., 6th-8th., 6th-12th. and 9th-12th grades; based on research groups: teachers, students, teachers and their parents, based on the research method: qualitative methods, quantitative methods and mixed methods; based on the research model: experimental, case studies, screening, action research and document analysis; based on the subject: mathematical concepts of associated with the program were classified the form. According to results of the study, in the years 2007 and 2008 the grades 6-8 level including the opinion of the teacher concerned with the mathematics curriculum of quantitative methods has been found to use in the majority of in this research. Depends on the findings of research on mathematics curriculum has been developed recommendations for future work.

Key Words: Mathematics education, Program evaluation, Mathematics curriculum

GİRİŞ

Eğitim, insan hayatının vazgeçilmez bir süreci olup, geçmişle gelecek arasında sağlıklı köprüleri kuran çok önemli bir faktördür. İnsan sahip olduğu eğitim düzeyine göre içinde yaşadığı toplumu ekonomik, sosyal, kültürel ve bilimsel bakımdan geliştirebilir. Hayattaki problemlerin çözüm yollarının geliştirilebilmesi ancak iyi işleyen ve verimli bir eğitim sistemi ile mümkündür. Eğitim sistemi dinamik bir yapıda olup çağın gerekliliklerine göre geliştirilmektedir. Eğitim-öğretim programları, eğitim sistemin en önemli bileşenlerinden birisidir. Gelişen ve değişen dünyada eğitim programları üzerinde değerlendirme ve geliştirme çalışmaları kaçınılmazdır. Bu çerçevede Matematik öğretim programları, bilim, teknoloji ve eğitim bilimlerindeki gelişmelerle birlikte ilköğretimden yükseköğretime kadar bütün okul düzeylerindeki gelişimden etkilenmiştir ve öğretim programında değişiklikler öngörülmüştür (Baykul, 2012).

Günlük yaşamda matematiği kullanabilme ve anlayabilme gereksinimi önem kazanmakta ve sürekli artmaktadır. Değişen dünyamızda, matematiği anlayan ve matematik yapanlar, geleceğini şekillendirmede daha fazla seçeneğe sahip olmaktadır. Değişimlerle birlikte matematiğin ve matematik eğitiminin belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden tanımlanması ve gözden geçirilmesi gerekmektedir (MEB, 2004). Matematik öğrenimi küçük yaşlarda başlayan hayatı etkileyen önemli bir süreçtir. İlköğretim yılları; çocukların fiziksel ve zihinsel yönden hızla geliştikleri bir döneme rastladığı için, onlara yönelik hazırlanacak olan programlar yıllara göre farklılıklar göstermekte ve bundan ötürü programların hazırlanması titizlik gerektirmektedir (Altun, 2005).

İlköğretimin temel amacı, bireyleri hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır. İlköğretim programında yer alan derslerin her birinin rolleri vardır; fakat bunlar arasında matematiğin yeri hepsinden fazladır. Temel eğitimde matematik öğretiminin etkili bir şekilde, fakat öğrencileri yıldırmadan gerçekleştirilmesi önemlidir. İlköğretimde etkili bir matematik öğretiminin gerçekleştirilmesinin sebepleri temel becerilerin bu dönemde kazanılması ve zihinsel gelişimlerin en hızlı olduğu döneme rastlamasıdır. Bireylerin bir kısmının ilköğretimden sonra hayata atıldığı düşünülürse ilköğretim düzeyinde kazandırılan becerilerin önemi ortaya çıkar (Baykul, 2012).

Matematikteki bilgiler ön şart ilişkisi ile oluşturulabilmektedir. Öğrencilerin matematiksel bir bilgiye öğretmenin anlattığı şekilde aynen ulaşması mümkün değildir. Bu bilginin kazanımında öğrencilerin kendi deneyimleriyle zihinsel yorum yapabilmeleri birinci derece önemlidir. Bu yüzden, öğrencilerin öğrenme faaliyetleri içinde aktif olmaları gerekir. Bu şekilde öğrenciler yeni öğrendikleri bilgileri eski bilgilerle ilişkilendirip ve anlamlandırıp bilgiye ulaşmış olurlar (Pesen, 2006).

Matematik öğretimi ve öğrenimi konusundaki yeni yaklaşımların etkisiyle matematik programlarının zaman zaman güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Nitekim geçmiş dönemlerde matematik programları benzer gerekçelerle birçok kez yenilenmiş ve güncellenmiştir. Ülkemizde Cumhuriyet döneminde yürürlüğe konulan ilkokul matematik programları; 1924, 1936, 1948, 1968, 1983, 1990, 1999, 2005 ve en son 2013 yıllarında çıkarılmıştır. Bunlardan 1924, 1936, 1948 ve 1968 yıllarında çıkarılanlar, 5 yıllık zorunlu ilköğretime göre, "İlkokul Programı" adıyla ilkokulun bütün derslerine ait programları bir kitap içinde bulunduran programlardır. Matematik programları da bunlar içinde bir bölüm olarak yer almıştır. 1983 yılında çıkarılan İlkokul Matematik Programı, ayrı bir kitap halinde yayımlanmıştır. 1990 yılında ilköğretim kavramı doğrultusunda ortaokulların matematik programıyla bütünleştirilerek "5+3=8 İlköğretim Matematik Dersi Programı" adı altında bir program yayımlanmıştır. 1990 yılında çıkarılan bu programın yeterlik ve verimliliğini belirlemek amacıyla yapılan araştırmalar dikkate alınarak bu program revizyondan geçirilmiş, 1998 yılında "İlköğretim Okulu Matematik Dersi Öğretim Programı" adı ile kabul edilmiştir. Öğrenmeyi öğrenen bireylerin yetiştirilmesi için, öğrenci merkezli eğitim anlayışını temel alan yapılandırma öğrenme yaklaşımına uygun olarak, İlköğretim Matematik Programı yenilenmiş ve 2004-2005 öğretim yılı başında da ilköğretim birinci kademe pilot okullarda uygulanmaya başlanmıştır. 2006 yılından itibaren bu program ilköğretim ikinci kademe ve ortaöğretim düzeylerinde kademeli olarak bütün okullarda uygulanmaya başlanmıştır. 2012 yılında "4+4+4" adıyla adlandırılan sisteme geçilmiştir. Bu sistemde ilk 4 yıl ilkokul, ikinci 4 yıl ortaokul ve üçüncü 4 yıl ortaöğretime temsil etmiştir. Güncellenen yeni öğretim programlarının ilk uygulamaları, 2013-2014 eğitim öğretim yılında başlayacak ve kademeli olarak uygulamaya konulacaktır (Baykul, 2012).

Güncellenen yeni öğretim programı yaklaşımına göre öğretim uygulamaları daha çok öğrenci merkezlidir. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak matematiği öğrenmeye yönelik tutumlarının geliştirilmesine önem verilmelidir. Öğrencilerin, bilgileri yalnızca hatırlamaları ve tanımaları değil; öğrendiklerinin arkasında yatan anlamı kavramaları hedeflenmelidir. Öğrencileri bildiklerini yeniden gözden geçirmeye, toparlamaya ve yapılandırmaya yöneltilmek amaçlanmalıdır. Öğrencide eleştirel düşünme ve problem çözme gibi becerileri geliştirilmelidir. Son olarak, eğitim alanında da teknoloji büyük bir hızla gelişmekte ve anlamlı matematik öğretimi için yeni fırsatlar oluşturmaktadır. Öğretim yazılımlarının hem niteliği hem de niceliği artmakta, alternatifler sürekli çoğalmaktadır. Eğitim programlarında da teknoloji etkin kullanımı ile daha etkin bir öğrenim sağlanmalıdır.

Alanyazın incelendiğinde genel olarak eğitim bilimleri alanında ve özelden matematik eğitimi alanında gerçekleştirilen lisansüstü çalışmaların incelendiği bazı tarama çalışmalarına rastlamak mümkündür. Karadağ (2009), “Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açından İncelemesi” konulu araştırmasında örneklem kapsamında toplam 211 doktora tezini incelemiştir. Araştırma sonucunda; Türkiye’de eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinde deneysel, tarama, ilişkisel tarama ve durum çalışması modellerinin çok sık kullanılan modeller olduğu saptanmıştır.

Aydoğdu ve Yenilmez (2012), “Matematikte Problem Çözme Becerileriyle İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenmesi” isimli çalışmada 2000-2011 yılları arasında yapılmış olan 36 çalışmayı incelemiştir. Çalışmalar yıllara, öğrenim düzeylerine, çalışma türüne, araştırma yöntemine, modeline, araştırma konularına ve analiz çeşidine göre sınıflandırılmış ve elde edilen sonuçlara yer verilmiştir. Araştırma sonucunda; hemen hemen her yıl problem çözme becerisiyle ilgili çalışma yapıldığı, her eğitim düzeyinde problem çözme becerisiyle ilgili çalışmalar olduğu fakat en çok ilköğretim düzeyinde çalışma yapıldığı, araştırmacıların problem çözme becerisi kavramını araştırırken farklı yöntemlerden faydalandıkları saptanmıştır.

Yenilmez ve Ata (2013) ’nın, “Matematik Eğitiminde Teknoloji Kullanımı İle İlgili Tezlerin İncelenmesi” konulu araştırmalarında 2000-2011 yılları arasında yapılmış olan ve Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi’nde yayımlanmasına izin verilen 24 ve izin verilmeyen 12 olmak üzere toplam 36 tez incelenmiştir. Çalışmada, erişilen tezlerin yıllara, öğrenim düzeylerine, çalışma türüne, araştırma yöntem ve modeline, araştırma konularına ve analiz çeşidine göre; erişilemeyen tezlerin ise yıllara, öğrenim düzeylerine, çalışma türü ve araştırma konusuna göre dağılımları incelenmiştir. Araştırma sonucunda; matematik eğitiminde teknoloji kullanımı ile ilgili her yıl ve ilköğretim başta olmak üzere her eğitim düzeyinde çalışma yapıldığı, bu çalışmaların öğrenci başarı, tutum ve öz yeterlik inancı değişkenlerine etkisi konusunda yoğunlaştığı görülmüştür.

Çiltaş (2012), “2005-2010 Yılları Arasında Matematik Eğitimi Alanında Türkiye’de Yapılan Yüksek Lisans Ve Doktora Tez Çalışmalarının İçerik Analizi” isimli çalışmada Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tez merkezinden tam metin olarak ulaşılan 150 tezi incelemiştir. Çalışma sonucunda; incelenen tezlerde, nicel araştırmaların daha çok tercih edildiği, araştırma konusu olarak öğretim çalışmalarının ön planda olduğu, araştırma örneklemini ilköğretim ikinci kademe (6-8. sınıflar) öğrencilerinin tercih edildiği belirlenmiştir.

Bu çalışmanın amacı, matematik dersi öğretim programı ile ilgili yüksek lisans ve doktora düzeyinde gerçekleştirilen tez çalışmalarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Çalışmanın bulguları, matematik dersi öğretim programlarının değerlendirilmesine ilişkin genel fikir vermesi ve araştırma sonuçlarına göre program geliştirme çalışmalarına ışık tutması bakımından önemli görülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırma doküman incelemesi modeli kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Doküman incelenmesi, hemen her araştırma için kaçınılmaz olan bir veri toplama tekniğidir. Doküman incelemesi yaparken izlenebilecek bir dizi aşama vardır. Ancak, bu aşamalar daha çok genel bir yönerge olarak dikkate alınmalıdır. Her araştırmacı bu aşamaları araştırma probleminin niteliğine, doküman incelemesi sonucunda elde etmeyi hedeflediği veriye veya dokümanları ne kadar kapsamlı ve derinlemesine incelemek istediğine bağlı olarak yeniden yorumlayabilir.

Doküman incelemesi belli başlı beş aşamada yapılabilir: (1) dokümanlara ulaşma, (2) orijinalliğini kontrol edilmesi, (3) dokümanların anlaşılması, (4) verinin analiz edilmesi ve (5) verinin kullanılması (Metin, 2012).

Evren ve Örneklem

Bu amaç doğrultusunda 2004-2013 yılları arasında eğitim bilimleri alanında yapılmış olan Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden yayınlanmış tezler evreni oluşturur. Bu araştırmanın örneklem grubu, 2004-2013 yılları arasında yapılmış olan Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden erişilebilen 37 ve erişilemeyen 4 olmak üzere toplam 41 tez çalışmasından oluşmaktadır.

Araştırmada belirlenmiş tüm veriler çalışmaya uygun sınıflandırılmış ve analizi için hazırlanmıştır. Verilerin analizinde incelenen tez çalışmalarının sınıflandırılması; türü, yılı, öğrenim düzeyi, araştırma grubu, yöntemi, modeli ve konusu şeklindedir. Araştırmalar çalışma türüne göre: yüksek lisans ve doktora tezi; öğrenim düzeyine göre: 1.-5. Sınıflar, 6.-8. Sınıflar, 6.-12. Sınıflar ve 9.-12. Sınıflar; araştırma grubuna göre: öğretmen, öğrenci, öğretmen ve öğrenci ve öğrenci velisi. Araştırma yöntemine göre: nitel yöntem, nicel yöntem ve karma yöntemlerin kullanıldığı tezler; araştırma modeline göre: deneysel, durum çalışması, tarama, eylem araştırması ve doküman incelemesinin kullanıldığı tezler başlıkları altında incelenmiştir. Son olarak araştırmada ele alınan tezler konularına göre; matematik programına ilişkin genel görüşler, matematik programının uygulanabilirliğine veya sorunlarına ilişkin görüşler, matematik programının ölçme değerlendirme boyutu ve öğrenme alanları boyutu ile ilgili görüşler, uluslararası matematik ders programlarının karşılaştırılması şeklinde gruplandırılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada incelenen tezlerin çalışmanın türü, yılı, öğrenim düzeyi, araştırma grubu, yöntemi, modeli ve konusuna göre dağılımlarına yer verilmiştir. Çalışmada incelenebilen tezler, matematik dersi öğretim programı ile ilgili 2004-2013 yılları arasında gerçekleştirilen toplam 41 tezi kapsamaktadır. İncelenen tezlerin belirlenen kategorilere göre dağılımları frekans, yüzde değerlerini gösteren tablolar ve grafikler şeklinde sunulmuştur.

Araştırmada incelenen tezler erişim durumuna göre; erişilebilen ve erişilemeyen tezler olarak iki grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1: İncelenen Tezlerin Erişim Durumuna Göre Dağılımı

Erişim Durumu	f	%
Erişilebilen	37	90,24
Erişilemeyen	4	9,76

Tablo1'den de görüleceği gibi araştırma kapsamında Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden erişilebilen 37 ve erişilemeyen 4 olmak üzere toplam 41 tez incelenmiştir. Buradan incelenen tezlerin ağırlıklı kısmının erişime açık olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durum bu çalışmada olduğu gibi derleme türündeki çalışmaların yapılabilmesinde fayda sağlamaktadır. Ayrıca, araştırmalarda önceki ve sonraki yıllardaki değişimin yönünden incelenebilmesini sağlar. Erişilebilen araştırmalar bazı konular hakkında bilgi sağladığı gibi henüz üzerinde çalışılmamış konuların belirlenmesine de ışık tutar.

Araştırmada incelenen tezler çalışma türüne göre; yüksek lisans ve doktora tezi olmak üzere iki grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2: İncelenen Tezlerin Çalışma Türüne Göre Dağılımı

Çalışma Türü	f	%
Doktora	6	14,63
Yüksek lisans	35	85,37

Tablo 2'ye göre çalışma türünün değerlendirilmesi sonucunda matematik dersi öğretim programına yönelik tezlerin ağırlıklı yüksek lisans düzeyinde çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Doktora tez çalışmalarında matematik programın ile ilgili araştırmaları daha az sayıda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Matematik dersi programına yönelik yapılan araştırmaların yıllara göre dağılımı Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3: İncelenen Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	f	%
2004	2	4,88
2005	1	2,44
2006	4	9,76
2007	9	21,95
2008	9	24,39
2009	2	4,88
2010	6	12,20
2011	6	14,63
2012	2	4,88

Tablo 3'e göre, matematik dersi öğretim programı ile ilgili incelenen tezlerin ağırlıklı olarak 2007 ve 2008 yıllarında gerçekleştirildiği belirlenmiştir. 2004 yılında başlayan köklü bir değişimin sonucunda yapılan araştırmalarda artma gözlenmiştir. 2012 sonlarında 4+4+4 eğitim sisteminin uygulamaya konulmasıyla öğretim programlarında yapılması beklenen güncelleme çalışmaları nedeniyle programa ilişkin çalışmaların sayısında bir azalma göze çarpmaktadır.

Araştırmada incelenen tezler öğrenim düzeylerine göre; 1.-5. sınıflar, 6.-8. sınıflar, 6.-12. sınıflar ve 9.-12. sınıflara şeklinde dört grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4: İncelenen Tezlerin Öğrenim Düzeyine Göre Dağılımı

Öğrenim Düzeyi	f	%
1.-5. Sınıf	15	36,59
6.-8. Sınıf	20	48,78
9.-12. Sınıf	3	7,32
6-12. Sınıf	3	7,32

Tablo 4'e göre, matematik dersi programına yönelik tez çalışmalarının en çok 6.-8 ve sonrasında 1.-5. sınıf düzeyinde sınıflar düzeyinde yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, araştırmada lise düzeyinde yapılan çalışmaların az sayıda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada incelenen tezler araştırma grubuna göre; öğretmen, öğrenci, öğretmen -öğrenci ve öğrenci velisi şeklinde dört grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5: İncelenen Tezlerin Araştırma Grubuna Göre Dağılımı

Araştırma Grubu	f	%
Öğretmen	26	63,41
Öğrenci	10	24,39
Öğretmen ve öğrenci	4	9,76
Veli	1	2,44

Tablo 5'e göre, matematik programı ile ilgili tez çalışmalarında en çok öğretmenler üzerinde araştırma yapıldığı ortaya çıkmıştır. Öğretim programının uygulamasına yönelik araştırmalarda öğretmen görüşlerine daha çok

başvurulmuştur. Öğretmen görüşlerini çoğunlukta olması programı uygulayanların öğretmenler olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Araştırmada incelenen tezler araştırma yöntemine göre; nitel yöntem, nicel yöntem ve karma yöntem şeklinde üç grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 6'de sunulmuştur.

Tablo 6: İncelenen Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı

Yöntem	f	%
Nicel	18	43,90
Nitel	12	29,27
Karma	11	26,83

Tablo 6'ya göre, matematik ders programının değerlendirilmesinde nicel araştırma yönteminin daha çok tercih edildiği belirlenmiştir. Yapılan araştırmalarda çoğunlukla istatistiksel analiz ve test sonuçlarına göre önermeler ortaya çıkmıştır. Belirlenen bilimsel araştırma için belirlenen örneklemden veri toplama, toplanan verileri işleme, çözümlenme, yorumlama ve genelleme yöntemi kullanılmıştır.

Tablo 7: İncelenen Tezlerin Modeline Göre Dağılımı

Model	f	%
Deneysel	14	34,15
Durum çalışması	8	19,51
Tarama	17	41,46
Doküman incelemesi	2	4,88

İncelenen tezlerde en çok tarama araştırma modeli, araştırma modeli olarak çalışmalarda belirtilmiştir. Sonrasında, araştırma modeli olarak deneysel modelin kullanıldığı tezlerin sayısı da oldukça yüksek düzeydedir.

Araştırmada incelenen tezler konusuna göre; ; matematik programına ilişkin genel görüşler, matematik programının uygulanabilirliğine veya sorunlarına ilişkin görüşler, matematik programının ölçme değerlendirme boyutu ve öğrenme alanları boyutu ile ilgili görüşler, uluslararası matematik ders programlarının karşılaştırılması şeklinde beş grupta incelenmiş ve sonuçlar Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8: İncelenen Tezlerin Konusuna Göre Dağılımı

Konu	f	%
Matematik Programının uygulanabilirliğine veya sorunlarına ilişkin görüşler	14	34,15
Matematik programına ilişkin görüşler	13	31,71
Matematik ders programını uluslararası programlarla karşılaştırma	3	7,32
Matematik Programı ölçme değerlendirilme	7	17,07
Matematik Programının öğrenme alanları ile ilgili görüşler	4	9,76

Tablo 8'e göre araştırmada incelenen çalışmaların, matematik programının uygulanabilirliğine veya sorunlarına ilişkin görüşler ve matematik programına ilişkin genel görüşler konularında yoğunlaştığı görülmüştür. Araştırma sonuçlarına göre matematik ders programının farklı boyutlarının değerlendirilmesi yönünde çalışmaların sayısının diğer çalışmalardan daha az olduğu ortaya çıkmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda 2004 ile 2013 yılları arasında matematik öğretim programıyla ilgili öğretmen görüşlerini içeren en çok 6. - 8. sınıflar düzeyinde çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Araştırmada incelenen çalışmaların, matematik programının uygulanabilirliğine veya sorunlarına ilişkin görüşler ve matematik programına ilişkin

genel görüşler konularında yoğunlaştığı görülmüştür. Ağırlıklı olarak yüksek lisans düzeyinde 2007 ve 2008 yıllarında gerçekleştirilen çalışmalarda, en çok öğretmenler üzerinde araştırma yapıldığı belirlenmiştir. Araştırmalarda çoğunlukla nicel araştırma yönteminin daha çok tercih edildiği tespit edilmiştir

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Yüksek lisans ve doktora düzeyinde tez çalışması yapan araştırmacılar tezini herhangi bir kısıtlama olmaksızın paylaşma ve tezi için erişim izni verme konusunda teşvik edilebilir.
2. Matematik dersi öğretim programı konusunda doktora düzeyinde daha çok tez çalışması yaptırılabilir.
3. Matematik dersi öğretim programı konusunda hazırlanacak tezlerin sadece programın güncellendiği yıllarla sınırlı kalmayarak bu tür çalışmaların sürekliliği sağlanabilir.
4. Ortaöğretim Matematik programına yönelik daha çok tez çalışması yaptırılabilir.
5. Hem öğretmen hem de öğrenci görüşlerine dayalı tez çalışmalarının sayısı artırılabilir.
6. Matematik programına ilişkin doküman incelemesi modeli kullanılarak gerçekleştirilecek tez çalışmalarının sayısı artırılabilir.
7. Matematik programına ilişkin tez çalışmalarında programın geneline ilişkin değerlendirme yapmak yerine daha özelliği programın alt boyutlarına yönelik çalışmaların yapılması sağlanabilir.

Not 1: Bu çalışma 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde Antalya’da 21 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 5th International Conference on New Trends in Education and Their Implications – ICONTE’ de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Not 2: Kaynakçada işaretli kaynaklar araştırmada kullanılmış yüksek lisans ve doktora tez yayınlarıdır.

KAYNAKÇA

Acar, T., (2007), Yeni İlköğretim Matematik Programında Yer Alan Alternatif Değerlendirme Yaklaşımlarının Uygulamadaki Etkinliği, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

Akkaya, O.A., (2008), 6. Sınıf Matematik Ders Öğretim Programının Uygulanabilirliğine İlişkin Öğretmen Görüşleri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Aktaş, M.C., (2008), Öğretmenlerin Yeni Ortaöğretim Matematik Öğretim Programının Ölçme Değerlendirme Boyutuna Bakışlarının İncelenmesi, (Doktora Tezi, Yayınlanmamış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Altıntaş, M., (2005), İlköğretim Birinci İkinci Ve Üçüncü Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programının (Geometri Ünitesi) Değerlendirmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gazi Üniversitesi, Ankara.

Altun, M., (2005), Matematik Öğretimi, Erkam Yayıncılık, Bursa.

Avcu, T., (2009), Yedinci Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Aydoğdu, N. ve Yenilmez, K. (2012). “Matematikte Problem Çözme Becerisiyle İlgili Yapılan Çalışmaların İncelenmesi”, X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Bildiri e-Kitabı, 27-30 Haziran 2012, Niğde Üniversitesi, Niğde

Baykul, Y., (2012), İlkokulda Matematik Öğretimi, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.

Birgin, O., (2010), 4 - 5. Sınıf Matematik Öğretim Programında Öngörülen Ölçme Ve Değerlendirme Yaklaşımlarının Öğretmenler Tarafından Uygulanabilirliği, (Doktora Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Budak, M., (2011), 2005 İlköğretim Matematik Dersi 6-8. Sınıflar Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzincan Üniversitesi, Erzincan.

Bulut, A., (2006), 9.Sınıf Matematik Dersi 2005 Öğretim Programının Değerlendirme Boyutuna Dair Öğretmen Görüşleri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul.

Çelen, Y., (2011), Öğretmenlerin İlköğretim Matematik Öğretim Programına İlişkin Görüşlerinin Ve Matematiğe Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, (Doktora Tezi, Yayınlanmıştır), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Çetin, D., (2010), İlköğretim 1. Sınıf Matematik Programına Yönelik Öğretmen Görüşleri (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.

Çiğtaş, A., (2012), 2005-2010 Yılları Arasında Matematik Eğitimi Alanında Türkiye’de Yapılan Yüksek Lisans Ve Doktora Tez Çalışmalarının İçerik Analizi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Çoban, A., (2011), Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere Ve Türkiye İlköğretim Matematik Programlarının Karşılaştırılması, (Yüksek Lisans Tezi, , Yayınlanmıştır), Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.

Demircioğlu, H., (2009), İlköğretim Matematik Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Öğrenci Görüşleri Açısından İncelenmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.

Dikkartın Övez, F.T., (2012), Matematik Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi (Cebir Öğrenme Alanı), (Doktora Tezi, Yayınlanmamıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.

Dündar, S., (2011), İlköğretim Matematik Programında Etkinlikler Ve Kazanımlar Arasındaki İlişki, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, (2011), Mathematics in Education in Europe: (EACEA P9 Eurydice).

Erdal, H., (2007), 2005 İlköğretim Matematik Programı Ölçme Değerlendirme Kısımının İncelenmesi (Afyonkarahisar İli Örneği), (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

Geçer, Z., (2004), Ortaöğretim Kurumları Seçme Ve Yerleştirme Sınavlarındaki Matematik Sorularının Nitelik Açısından Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Gökçek, T., (2008), 6. Sınıf Matematik Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Programına Uyum Sürecinin İncelenmesi, (Doktora Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Güzel, İ., (2010), Türkiye, Almanya, Kanada Ortaöğretim Matematik Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Zonguldak.

İşler, I., (2008), Öğretmenlerin 2004 İlköğretim Matematik Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin Öz Yönelik Yeterlik İnanışları Ve Algıları, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Karadağ, E., (2009), Türkiye’de Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Ve Metodolojik Açından İncelemesi: Bir Durum Çalışması, (Doktora Tezi, Yayınlanmış), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Kay, O.T., (2007), Yeni 2005 İlköğretim Matematik Öğretim Programının Veli Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon.

Keleş, T., (2008), MEB 2005 öğretim programına göre hazırlanan 9. sınıf matematik ders kitaplarının değerlendirilmesi, (Doktora Tezi, Yayınlanmamış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.

Mercan, Z. (2011), İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programının Eğitim Durumu Boyutunun Öğretmen Ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmamış), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.

Meşin, D., (2008), Yenilenen 6.Sınıf Matematik Öğretim Programının Uygulanması Sürecinde Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya Üniversitesi, Adapazarı.

Metin, A. (2012), Araştırma Yöntem Ve Eknikleri, BİRECİK Meslek Yüksekokulu, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.

Oğuz, A., (2007), Denklemler Alt Öğrenme Alanında Cd Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Oğuz, Ö., (2008), Matematik Dersi Performans Görevlerine İlişkin Öğretmen Görüşleri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Orbeyi, S., (2007), İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.

Osmanoğlu, A., (2010), Öğretmen Adaylarının Çevrimiçi Ortamda Yeni İlköğretim Matematik Programı Videoları Üzerine Tartışmaları: Neler Farkettiler?, (Doktora Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Ören, T.Z., (2010), İlköğretim 8. Sınıf Yeni Matematik Müfredatının Matematik Öğretmenleri Görüşleri Işığında İncelenmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1).

Özen, H., (2006), Türkiye'de Etkili Matematik Öğretimi İçin 1968-2005 Yılları Arasında Geliştirilen İlköğretim (1-5) Matematik Programlarının İncelenmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

Özkan, A. E., (2006), Türkiye, Belçika (Flaman) Ve Singapur Matematik Öğretim Programları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Pektaş, Y., (2012), İlköğretim Dördüncü Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmış), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ege Üniversitesi, İzmir.

Pesen, C., (2006), Matematik Öğretimi, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara.

Sağlık, N., (2007), Pilot Uygulamaları Yürütülen İlköğretim Matematik Programına Yönelik Etkinliklerin Bazı Geometri Konularının Öğretimi Üzerindeki Etkileri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

Sarıer, Y., (2007), Altıncı Sınıf Matematik Öğretmenlerinin Matematik Dersi Öğretim Programına İlişkin Görüşleri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Şahin, Ü., (2007), İlköğretim I.Kademede Sınıf Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşımına Dayalı Olarak Hazırlanan Matematik Dersi Programına İlişkin Algıları, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Taşçı, Ö., (2004), İlköğretim Iı.Kademe Matematik Programının Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Tekeş, F., (2008), 2005 İkinci Kademe Matematik Programının Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Torçuk, F.Ç., (2008), 2006–2007 Eğitim Öğretim Yılı İlköğretim 6. Sınıf Matematik Dersi Öğretim Programının “Ölçme Ve Değerlendirme” Boyutunun Uygulanma Düzeyinin İncelenmesi (Muğla İli Örneği), (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla Üniversitesi, Muğla.

Türk, N., (2011), Sekizinci Sınıf Matematik Ders Programına Ve Uygulanabilirliğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), / Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Ulubay, M., (2007), Öğretmenlerin Yeni Altıncı Sınıf Matematik Öğretim Programını Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Yalvaç, E., (2010), İlköğretim İkinci Kademe Matematik Programına Yönelik Etkinliklerin Bazı Cebir Konularının Öğretimi Üzerindeki Etkileri, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

Yenilmez, K. ve Ata, A. (2013). “Matematik Eğitiminde Teknoloji Kullanımı İle İlgili Tezlerin İncelenmesi”, Abstracts of 7th International Computer & Instructional Technologies Symposium (ICITS), 119-120, Atatürk University, 6-8 June 2013, Erzurum, Turkey

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yurday, H., (2006), Lise Matematik Öğretmenlerinin Yeni Öğretim Programına Yaklaşımları, (Yüksek Lisans Tezi, Yayınlanmıştır), Fen Bilimleri Enstitüsü, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.